

MŪSU Lietuva

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
 DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL
 Dr. José Ferreira Carrato
 SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
 LAIKRAŠTIS
 A D R E S A S :
 AV. ZELINA, 706 — C. POSTAL 371
 SÃO PAULO
 ATSKIRO NUMERIO KAINA
 CR.\$ 2,00

NR: 200 (17)

SÃO PAULO — BRASIL — 1953 M. BALANDZIO MĒN. — ABRIL 25 D.

VI METAI

Savaitinė Politinių Įvykių Apžvalga

Prez. Eisenhower taikos ofensyva

Kovo mėn. 16 d. prez. Eisenhowerio pasakvta kalba užsienio politikos klausimais, yra verta didesnio dėmesio. Ji buvo pasakyta sąryšyje su pasikeitimu, Stalinui mirus, Sovietų Rusijos vyriausybės. Kaip žinome, Malenkovas atsis tojęs Kremliaus diktatorių priekyje, savo kalbose pareiškė taikingų norų. Prezidentas Eisenhower, nesitenkindamas bendrais posakiais, nurodė konkrečius kelius, kuriais einant, galima susilaukti taip visų visur pageidaujamos taikos.

1953-1945 metai.

Anot prez. Eisenhower šian dien laisvasis pasaulis klausia, kokios yra galimybės teisingai taikai. Svarstant šita galimybę, verta prisiminti kitą progą. 1945 metus, kurie buvo lemiami ir pilni gražių pergalės ir laisvės vilčių. Visi tikėjo, kad šio karo viešpataus ilgalaikė taika. Bet tai buvo apgaulinga iliuzija. Bendradarbiavimas truko tik trumpą momentą ir galutinai dingo. Pasaulis pasidalino ir nuėjo dviem skirtingais keliais. Amerika ir jos draugai nuėjo vienu, o Sovietų Rusija kitu keliu.

Amerikos pasirinktas kelias pagrįstas aiškiais dėsniais: 1. Jokia tauta negali būti laikoma priešu, nes visa žmonija siekia taikos, brolybės ir teisybės. 2. Negali viena tauta ilgą laiką išlaikyti saugumą ir gerbuvį be bendradarbiavimo su kitomis tautomis. 3. Kiekviena tauta turi niekieno nepanaikinamą teisę pasirinkti valdymo formą bei ekonominę sistemą. 4. Noras kitoms tautos savo valdžios formą priemesti yra atmestinas. 5. Pastovi taika negali būti paremta ginklavimosi lenktynėmis, bet pagrįsta teisingais santykiais ir garbingu susitarimu su tautomis.

Klaidingos politikos pasekmės

Sovietų Rusijos vyriausybės pažiūros buvo visai skirtingos. Jų supratimu krašto saugumas turi remtis ne pasitikėjimu ir tarpusavio pagalba, bet jėga: didele kariuomene, savo valios primetimas kaimyninėms tautomis. Jų tikslas - bet kokia kaina viršyti kitus

kraštus. Saugumas turėtų būti pasiektas sau, jį neigiant kitiems. Šitos politikos pasekmės yra tragiškos pačiai Rusijai.

Ir štai kodėl Rusijos kariuonių pajėgų išvystymas buvo pažadinimas kitų kraštų naujos agresijos pavojumi. Kraštas lėšas, energiją nukreipė



Dag Hammarskjöld, švedas, išrinktas Jungtinių Tautų Organizacijos generalinio sekretoriaus pareigoms, kurias lig šiol, šios organizacijos įsikūrimo, ėjo Lie Trygve. USI

j apsiginklavimą. Laisvos tautos pamatė, kad jei jos nori laisvos gyventi, turi būti ruošusios prieš bet kokį užpuolimą. Rusija savo žmonėms kalbėjo, kad Rusijos laisvė pavojuje.

Blogiausia ko reikia bijoti esamoje padėtyje, tai atominis karas. O geriausia ko iš esamos padėties galima laukti, tai neramumas, netikrumas rytojumi, žmonių turtą naikinantis apsiginklavimas, tas turtas, kurį išleidžia apsiginklavimui Amerika ir Rusija galėtų duoti žmonėms tikrą gerbuvį.

Štai pavyzdžiui už vieną kovos lėktuvą galima pastatyti 30 mokyklų, arba dvi elektros jėgainės. Vienas bombonešis kainuoja dvi liginės arba 80 klm cimentuoto kelio. Vieno naikintuvo kaina gali duoti 8000 žmonių pastogę.

VIENAS LAIKOTARPIS PASIBAIGĖ

su Stalino mirtimi. Dabar jo

vieton atsistojo nauji žmonės, kurie gali pasukti nauju keliu Rusijos užsienio politiką. Ar jie yra nusiteikę baigti karą ne tik Korejoje, kur jie yra suinteresuoti, bet ir Azijoje? Ar jie yra pasiruošę duoti laisvai spręsti savo likimą rytų ir vidurinės Europos tautoms, su teise laisvai prisijungti prie laisvų tautų bendruomenės? Ar jie yra pasiruošę priimti ginklavimosi kontrolės planą prižiūrint jo vykdymą Jungtinėms tautoms?

Šiandien mums žodžių neužtenka. Laukiame iš Rusijos darbų. Pavyzdžiui pasirašymas su Austrija taikos sutarties, paliuosavimas tūkstančių karo belaisvių būtų įspūdingas įrodymas tikrųjų intencijų nuoširdumo.

TAIKOS SĄLYGOS

Pirmas didelis žingsnis privalo būti garbingas nusiginklavimo sutarties pasirašymas Korejoje, leidžiant laisvus rinkimus ir Koreją suvienijant. Tas pat turi būti padaryta Indokinezijoje Malazijoje. Jei Korejoje ir būtų susitarta, bet čia ne, tai būtų apgavystė.

Amerika yra pasiryžusi paimiti savo atsakomybės dalį. Buvo daroma viskas, kad pasirašyti taikos sutartį su Austrija, norime sujungti Europą, kur būtų laisvė ir prekybai ir idejoms. Šiai bendruomenei priklausys laisva ir suvienyta, laisvais ir slaptais rinkimais išrinkta vyriausybė, Vokietija. Esant tarp tautų pasitikėjimui bus galima sumažinti apsiginklavimo našta. Tuo tikslu pasirašysime iškilmingas sutartis, kuriose turės būti pažymėta. 1. Aprubežiavimas karinių pajėgų visiems kraštams. 2. Susitarimas visų tautų nustatyti riboms strateginių metalų gamybos, kurie būtų naudojami apsiginklavimui. 3. Atominės energijos kontrolė, naudojant ją tik taikos reikalams. 4. Aprubežiavimas ar net visai uždraudimas pavojingų ginklų. 5. Šių nuostatų vykdymas turi būti



Naujos, tikslios priešlėktuvinės patrankos, kurios gali apšaudyti lėktuvą septynių kilometrų aukštumoje.

USA

kontroliuojamas Jungtinių Tautų Organizacijos.

Karas prieš skurda.

Panaudojimas visų tautų energijos ir išteklių galėtų būti skirtas kitiems tikslams kitam karui. Būtent visuotiniam karui ne prieš žmoniją, bet prieš prievartą ir skurdą. Taika pasiekta tarpusaviu pasitikėjimu gali būti sustiprinta ne atominiais ginklais, bet kviečiais, vata, pienu, mėsa, ir kt.

Šita ideja teisingo ir taikingo pasaulio nėra nauja ir mus nestebina. Amerikos tauta ją pradėjo vykdyti 1947 m. (Marshallo lanas Red.). Paminklai naujo karo, prieš skurdą, privalo būti keliai, mokyklos, ligoninės, ir t.t...

Taigi taikos ofensyva yra Eisenhower rankose. Šiais pačiais klausimais kalbėjo ir kiti aukšti Vašingtono vyriausybės nariai, kaip pavydžiui Foster Dulles. Jis

tarp kitko pastebėjo, kad jo kios sutarties Amerika nepasirašys, imant už pagrindą esančią padėtį būtent Rusijos pavergtas tautas. Be laisvės visoms tautomis negali būti teisingos ir pastovios taikos. Kaip pasielgs Malenkovas ir visa jo kompanija, parodys ateitis.

BRAZILIJOS RINKTINĖMS

futbolo ir krepšinio komandoms pietų Amerikos kampionate, teko tik antros vietos.

Futbolo nugalėtoju liko Paragvajus, o krepšinio - Urugvajus.

Šiomis dienomis Čileje vyksta Pietų Amerikos sporto olimpiada. Kol kas pirmoje vietoje varosi Argentina, antroje - su labai mažų taškų skirtumu, Brazilija. Trečioj - Čilė.

-- Šiomis dienomis Santo André miestas švenčia 400 metų jubilėjų. Ta proga vyksta visa eilė iškilnių. Šį šeštadienį ir sekmadienį bus didelis viso estado skautų sąskrydis, o pirmą gegužės - Filhas de Maria suvažiavimas.

-- Rusijoje ruošiamasi pirmą gegužės Maskvoj ir kitur gaminami plakatai su įvairiais šukiais. Tačiau šiais metais visi šukiai yra daug švelnesni už eilę praėjusių metų. Nė viename plakate nėra posakio, kad amerikoniai yra karo kurstytojai, ar darbo klasės išnaudotojai. Tik kalbama apie visų tautų solidarumą ir taiką.

-- Ministerių kabinetas bus pakeistas greitu laiku. Lai kraščiai spėja, kad iš ministrų pasitrauks finansų ministris Horacio Lafer, užsienio reikalų ministris Neves Fontou ra ir kiti.

Numatoma, kad ir São Paulo gubernatūros sekretoriatas bus pakeistas. Progresistų partijai tektų tik vienas sekretorijatas.



Du didžiausi Amerikos transatlantiniai laivai SS. Amerika ir SS. United State, New Yorko uoste. Amerika buvo pastatyta karo metu kariuomenės transportui. Po karo pritaikintas keleivių pervežimui. SS. United States karo metu veždavo 14 tūkstančių kareivių. USI

Reikalingas advokatas byloms vesti?

Nieko nelaukdamas kreipkis į

Advokata Decio Farias

Raštinė: R. Santa Teresa, 28, 6-to and. salas 604 ir 605.

(kampas Praça da Sé) Fone: 35-8240 ir 32-0064.

Vokiečių pažiūra i Klaipėdos kraštą

Vokiečių vyriausybė Klaipėdos krašto klausimo iki šiol niekur nekelia. Taip pat ir Vakarų Vokietijos vokiečiai juo mažai ir nevienodai pasižiūri. Žemėlapiuose kai kur Klaipėdos kraštas priskiriamas prie Vokietijos, kai kur prie Lietuvos. Tačiau pabėgėlių spaudoje, šventėse, susirinkimuose ir minėjimuose klausimas pastatomas visai kitaip. Ten griežtai ir besalyginai Klaipėdos kraštas skelbiamas vokiečių žeme ir Vokietijos dalimi. Daugelyje Vokietijos miestų paskelbtos «Memeler Strasse» arba «Memellandstrasse». Manheimio miesto tarybos administracinis skyrius 1953 m. kovo 10 d. posėdyje vienu balsu sutiko būti Klaipėdos miesto ir klaipėdiečių kūmu (Patenstadt). Ten ateityje vyks klaipėdiečių vokiečių sąsąskrydžiai, bus kompleksuojamas Klaipėdos archyvas, steigiamas klaipėdiečių vaikų našlaitynas, ten numatomas spaudos ir leidėjų centras.

Klaipėdiečių, kaip ir kitų vokiečių, vokiečių pilietinė, kuri iki šiol ne visų įstaigų buvo vienodai tvarkoma, ateityje įgaus tvirtą statusą. Kovo viduryje Vakarų Vokietijos ministerių kabinetas perdavė parlamentui naują pilietinės įstatymo projektą, kuria me pasakyta, kad, neatsižvelgiant į tarptautinės teisės aiškumus apie galiojimą ar ne galiojimą Müncheno sutarties, pilietinio patvarkymą buvo siame Bohemijos ir Moravijos protektorate, pilietinio dekretus Aukštutinei Silezijai, Klaipėdos kraštui, Dancigui etc., dabar kabineto paruošta

sis įstatymas bus pagrindu nustatyti vokiečių pilietinei ir tada, jei vėliau taikos sutartis arba kitokios tarptautinės sutartys nustatytų, kad nacių pagrindan paimti dėsni ai kolektyviam pilietinimui būtų paskelbti negaliojančiais. Klaipėdos krašto vokiečiai ir šiaip dar būdingai reikiama: prieš 3 metus Müncheno mst. įsteigtas studentų ir filisterių sambūris «Ordensland» (Ordino žemė) sukurtų progą pakėlė, o solenizantai sutiko būti garbės nariais Dr. Otto marą Schreiberį (buvusį Klaipėdos krašto direktorijos pirmininką), dabartinį viceministrį pabėgėlių ministerijoje (Staatssekretar im Bundesvertriebenministerium) ir Rytprūsių rašytoją Agnes Miegel.

Draugiski lietuvių - vokiečių santykiai

Išskyrus Klaipėdos klausimą, visais kitais atžvilgiais lietuvių ir vokiečių santykiai yra draugiški, net labai draugiški. Tėvyneje esančių lietuvių krikščioniškas priėmimas badaujančių atbėgėlių vokiečių iš Rytprūsių, mūsų partizanų besalyginė ginkluota kovą su raudonuoju slibinu, mūsų veiksmų objektyvus nustatymas dėl vokiečių Rytų politikos ir eilė asmeninių pažeidimų sukėlė mums vokiečių eilėse malonaus prielankumo. Pastaruoju metu vokiečių spauda gana dažnai mini Lietuvos vardą ir atžymi jos dabartinę nelaimę, o į Vasario 16 d. Ne priklausomybės minėjimą įsi

jungė ir keturios Vokietijos stovyčios. Neseniai Dr. Gilles pasakyti lietuviams malonūs padėkos žodžiai tokius draugiškumo ryšius tik sutvirtina.

VOKIEČŲ RYTŲ POLITIKOS AKTYVĖJIMAS ATEITYJE

Nebūsime pranašai tvirtindami, kad vokiečių Rytų politika ateityje gerokai aktyvės. Dabar, pasirašius Europos gynybos sutartį, aišku, kad vokiečiai už jas sieks atpildyti, ir tokio mano dalinai rasti Rytuose. Taip «Die Stimme» 14 - e n ryje rašo: «Dabar atsivėrė kelias į aktyvią Rytų politiką». Taip pat yra pagrindo manyti, kad dalis tos politikos pasireikš diplomatiniais būdais Vašingtone, nes «Ostbote» (1953. 3.21) susirūpinęs teigia: «Rei-

kia viena prasme konstatuoti, kad mūsų emigrantai JAV toli gražu neįgavo to svorio, kokį ten turi kitų tautų egzilinės grupės». Kuria linkme vokiečių politinė veikla pasuks šiais klausimais, parodoms jau anksčiau minėtos «Stimme» jau trus pasisakymas «Daug rūpesčio sukėlė žinia, kad JAV esančios Pietų Rytų ir Rytų Europos egzilinės grupės rengiasi įteikti amerikiečių užsienio politikoms planus apie būsimų «plotų» sudarymą, kurie apima ir iš vokiečių pagruobtuosius kraštus...»

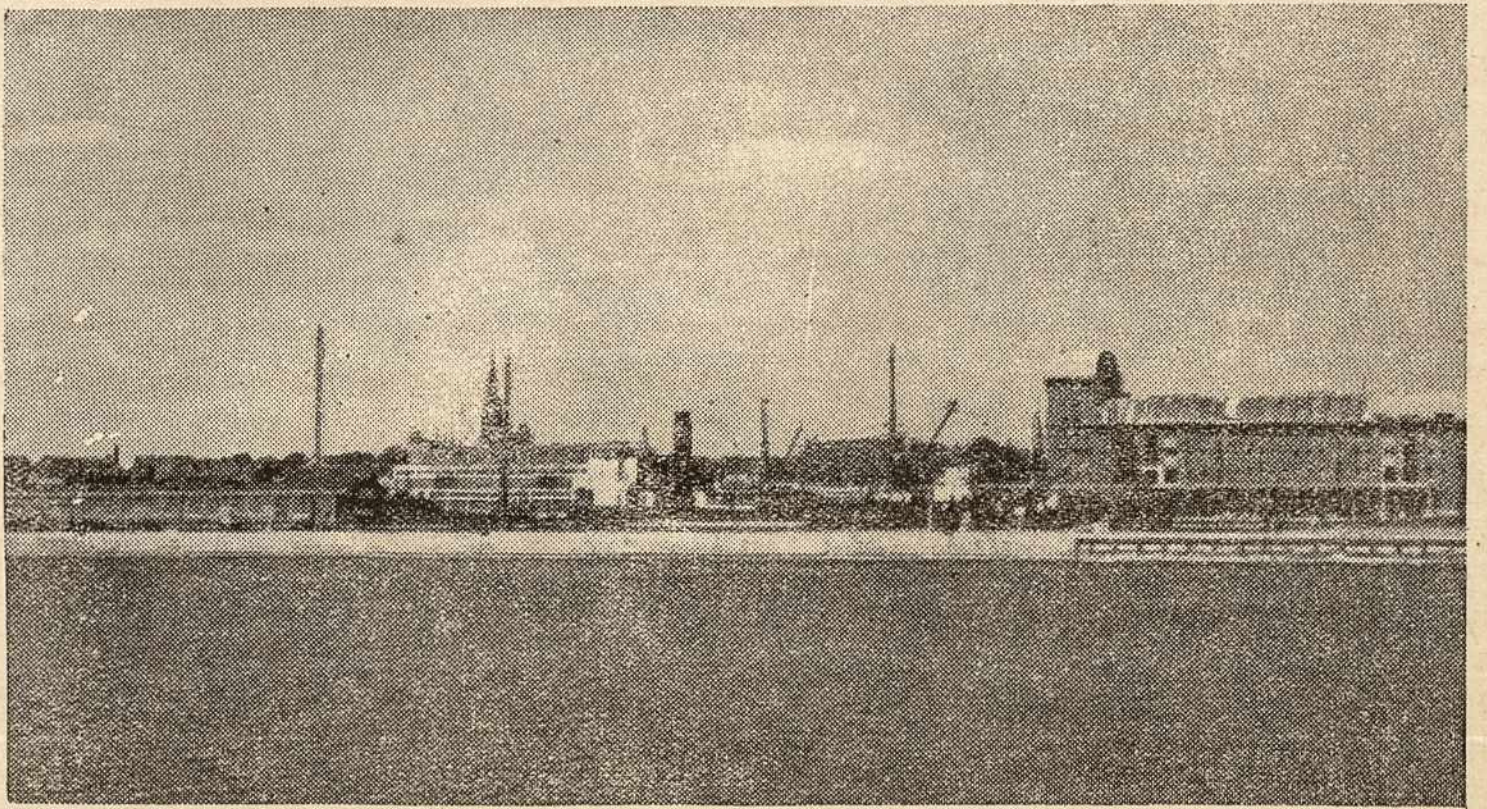
IŠ MŪSŲ VEIKSNIŲ VEIKLOS

Dėl senosios karalienės Marijos mirties D. Britanijos karalienei Elzbietai II - jai VLIKas pasiuntė užuojautos telegramą.

— ALTO delegacija, be prezidento Eisenhowerio, Lietuvos byloms reikalais laukėsi dar valstybės departamente ir susisieki su atskirais senatoriais. Paskum jai Lietuvos pasiuntinybėje buvo suruoštas priėmimas, ALTO vadovybė yra numaciusi kviesti talkon visas lietuvių organizacijas, draugijų veikėjus, senuosius amerikiečius ir naujai atvykusius tremtinius.

— Dėl asmeninių sumetimų karo attache Paryžiuje p. pulk. J. Lanskoronskis toliau eiti VLIKo kariškojo patarėjo funkcijas atsisakė.

— Kovo mėn. 30 d. Stuttgarte Pietų Vokietijos radiofono patalpose buvo suruošta Oswaldo Kozrba - Skalicio paskaita: «Rytų ir Vidurinės



Klaipėda - Uosto vaizdas.

Nelė Mazalaitė

Baladė Apie Bure

(Iš novelių rinkinio «Gintariniai Vartai», laimėjusio šiais metais 500 dolerių premiją)

(pabaiga)

Visi sėdėjo troboje, užsiėmę smulkiais darbais, tik tai vyriausias brolis užtruko lauke, jis kažką baigė taisyti valtyje. Kai namiškiai išgirdo bildešį priemenioje, žinojo, kad grįžta savas, tačiau jie pamatė, jog su juo buvo svetimas vyras - jo apsiaustas gulėjo ant jo keistai susegtas, jis buvo kiurais perlytas ir labai išbalęs. Nedaug jėgos jis teturėjo, jeigu leidosi jaunam žvejui taip grubiai vilkti save, o tas pastūmė jį į vidurį trobos ir piktai pasakė:

— Atradau mūsų motorinėje valtyje.

— Šitai, - prabilo tėvas, - ir ko ten ieškojai, žmogau?

Svetimasis sutraukė antakius taip, tarsi juto didelį skausmą ir nenorėjo jo rodyti, jis išūliai nusišypsojo, kaip tasai, kuris yra beviltyje ir todėl iš visko juokiasi, ir pasakė:

— Ieškojau Viliaus Telio.

Niekas neatsakė nieko į šitą juoką, ir jis matė, kad sto vi tarp žmonių, kurie nežino tokio vardo, bet jis matė ir tai, iš karto iš tų veidų matė, jog jis neturi jų bijoti, ir tarė kitaip:

— Leiskite man atsisėsti. Ir jis padarė tai, o kėdę jam pastūmė tėvas, ir svetimasis atsegė savo apsiaustą ir jie pamatė, kad jo ranka, kuri nebuvo ikišta į rankovę, yra buvus neseniai sužeista ir pas kubomis aprišta. Ir nesakydama nieko, motina priėjo prie

ugnies, išpylė į dubenį šilto vandens, paskui atsinešė švartos drobės ir priėjo prie atelvio.

— Aš norėjau pavogti, sakė jis tyliai, aš norėjau išplaukti su jūsų valtim. Matot, taria jis ir akimis rodo į žaidimą, kurią tylėdama mazgoja motina, - tai toks mano gyvenimas, nors aš nesu vagis nei plėšikas. - Jis apsižvalgė, jis peržvelgė visų veidus ir kalbėjo: - Aš matau, kad giliu jums tikėti. Jūs žinote, kas vyksta mūsų krašte, ir žino, kad mūsų dar nepalaidojo, ir to nebus, kol yra nors vienas, kas kariauja. Mes kovojame čia, ir tie, kurie yra laisvi, tie mūsų šauksmą neša per visą pasaulį, kad žinotų visi, kas yra laisvė, kad suprastų, jog tai nėra tik mūsų paskutinis pagalbos šauksmas, bet perspėjimas visiems. Ir todėl, laikas nuo laiko, mes pereina mes ugnį ir vandenį, nešdami šitą šauksmą perduoti aniems.

Visi tylėjo ir klausė ir niekas netarė žodžio, o svetimasis vėliai apžvelgė visus ir kalbėjo:

— Dabar yra mano eilė, aš turiu perplaukti į kitą laisvą krantą. - Aš ilgai rengiausi, tačiau sunkiai pasiekti laimėjimai buvo sugriauti staigiai, visi planai nuėjo niekais, ir aš vos išlikau gyvas, vienas iš trijų. Tai buvo vakar naktis. Ir dabar aš nieko negalėjau sugalvoti, kaip tik tai, kad tu riu nesiklausęs paimti valtį - aš neturiu nė dienos ilgesni-

am delsimui. Aš žinau, kad neatsiras jokie protingo žmogaus, kuris perkeltų mane. Aš suminėju jums negirdėtą vardą, tai buvo toks, kuris, gal būt, panašiu laiku, kaip ši naktis, vežė žmogų, bėgantį į laisvę - tačiau dabar sunku reikalauti tokių žygių, - jis nusišypsojo. - Tačiau dabar bus kitaip - dabar aš galu prašyti jus perleisti valtį už atlyginimą.

Visi tylėjo, motina pasitraukė, ji jau buvo aptvarsčiusi žaidimą, ir nuėdama ji pagios tē žmogaus sužeistąją ranką, o jis sukando lūpas, tarsi jam buvo sunku neverkti. Taip, visi tylėjo, gal būt, jie norėjo pasakyti kuris, kad jie jokiū būdu negali nustoti valties, tačiau jie negalėjo to ištarti - jie matė ir suprato, kad tam žmogui jos reikia. Ir jie tylėjo. O svetimasis suspaudė savo rankas, jis buvo neramus už kiekvieną minutę, ir skausmas vertė jį nekantrauti.

— Kaip galima paleisti į jūrą sužeistą žmogų, tokį laiką, - pagaliau prabilo tėvas, ir jo balsas buvo tylus.

— Aš žinau, kaip yra saugomi pakraščiai, ar žinai, kad jūra dar pilna minu, ar tu su pranti kokia pavojinga kelionė? - taria vėl senis.

— Aš žinau, kad kitaip negaliu, aš privalau, tai nėra mano gyvybės reikalas, tai krašto gyvenimo reikalas.

Ir vėl visi tylėjo, ir vėl atsiliepė senasis žvejys:

— Ar turi supratimą apie jūrą, ar esi keliavęs naktį jūje?

— Ne, - pasakė žmogus, - tas, kuris turėjo valdyti laivą, vakar žuvo. Aš nemoku nieko, ko tu klaus, bet aš turiu važiuoti - tenai laukia nuo praeitos nakties, ir aš vežu

tokius dalykus, kad nors jūros dugnu privalau praeiti. Nemo ku nieko ir nežinau nieko, kaip tik tai, kad turiu padaryti, ir, žinokite, kad tokie žmonės negali pralaimėti, jie neturi tam teisės.

Visi tylėjo. - kas yra galima pasakyti tokiam, - galvoja tėvas, - tokį galima tik uždaryti, bet, gal būt, jis vistiek išįsto pro akmenų sieną. - Ir staiga vienas atsiliepė:

— Aš nuvešiu jus į aną krantą.

Ir visi atsisuko greitai į balsą, ir svetimasis pažvelgė su viltimi, o namiškiai su išgąščia, nes tas, kuris dabar prabilo, yra jų jauniausias.

— Aš žinojau, kad mūsų krašte yra vyrų, - pro tylią šypseną pasakė svetimasis, o tėvas norėjo sušukti: - Čia kalba beprotis, tačiau jis nepasakė to, nes kalbėjo motina:

— Kartais dangus prabyla žmogaus kalba, - pasakė ji, - ir tokie yra žodžiai, kuriuos pasakė tavo sūnus, tėvai. - Ir žvejys nedrįso prieštarauti, ir taipgi tylėjo broliai, o motina nuėjo ir pradėjo ruošti valgį keltonei.

Šių namų vyrai stebėjo, kaip jų jaunasis ėmė rengtis keliui, jie galvojo - gal jie buvo klydę, gal iš viso jie taip seniai nebuvo į jį žiūrėję, kad stačiai ai nebepažino jo. Jis čia buvo tarp jų jaunas stiprus vyras, tylus ir rimtas, jis nepakėlė akių, jie negalėjo matyti, ar jo akys yra pametę savo pusiau tuščią, haukščią išraišką jie nematė, bet vistiek. Ir gal gerai, kad jie nemato jo žiūrėjimo, kad jie nežino tiesos, - galvojo ji, - užtat gali tikėti, jog jis yra toks, kaip prieš daug metų, kad jis yra grįžęs.

Tačiau tėvas bijojo, jis nie

kuomet nebuvo taip bijojęs, kaip dabar - jis bijojo, kad tai yra tik keistas trumpas prošvaistis, kad tuoju sūnus pasidarė vėl bailus ir pasimetęs. Žvejys neleido kitiems dviem eiti drange prie jūros - daug žmonių krūvoje buvo pavojinga kad ir tuščiam krante, tačiau jis pats turėjo eiti, jis nebūtų ištvėręs troboje. O, kaip jis bijojo tą trumpą kelią iki jūros, bet jis matė, kaip jo sūnus priėjo prie jūros paprastai, tarsi, tai buvo jo kasdienis kelias, arba kita mintis jį taip valdė, kad jis buvo stačiai užmiršęs bijoti. Jis mokamai ir įprastai tvarkėsi valtyje, ir davinėjo nurodymus svetimajam. Ir tėvas galvojo: - Gal būt, tu nesipasveikęs, bet tavimi galima tikėti labiau negu sveikiausiu, nes tu vienas turi tai, ką mes tiek metų tavyje apraudame - drąsą. Tavo siela nebuvo pabėgusi, ji augo tavyje kaip tavo klejojimų žemžiūgas gelmėje - aš žinau, kad tu nepažudysi to, kuris tav pasitikėjo. Bet jūs abu, gal būt, žusite. - Ir nuo šitos minties jis pajuto, kaip suskaudo širdį. O, Dieve, gailėstingas, juk yra beveik tik kra. kad jie važiuoja žūtį! Gal būt, jie ten nuvyks laimingai, - jeigu jo berniukas atsimeina savo kelius jūroje, kaip žinojo juos. - Jis keistai tiki, kad jie pasieks aną krantą bet ar bus jis grįžtant atsargus, jo vienas vaikas, ar neįklius rusų laivams, ar nebus jis vėl apimtas baimės pamiršimo? Ir senasis žvejys pajuto, kaip neišsakomai myli šitą savo vargšą vaiką, šitą puikų vyrą. Jis juto, kad neužmigs, kol bus vilties sulaukti grįžtant, ir baisiai kentės, kai jo jau nebebus, jis žinojo, kad berniuko mirtis sug

(Pabaiga 3 pusl.)

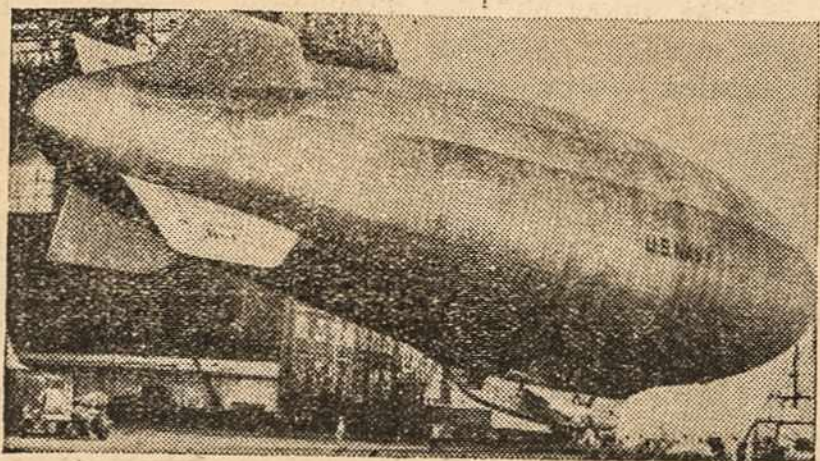
Europos vienijimas». Po pasikaitos buvo gyvos diskusijos, kuriose dalyvavo Pabaltijo kraštų, čekų, bulgarų, rumunų ir vokiečių visuomenės bei valdžios įstaigų atstovai. Diskusijų pradžioje buvo pranešta apie «Europa Union» Spejeryje įvykusį interesantų sąsukrydį. Į jį dalyviai buvo sukviesti privačiai. Iš lietuvių pusės tokį pakvietimą buvo gavęs MLT narys V. Banaitis. Iš lietuvių pusės į paskaitą ir diskusijas buvo nuvykę pp. Žalkauskas, Gelžinis, Banaitis ir Šimkaitė.

MALENKOVO ŽODŽIAI IR TIKROVE

Ryšium su «N. Y. Times» 1953.3.17 paskelbtu naujojo Sovietų Sąjungos pirmininko pareiškimu, kuriame jis, be kitko, pažymėjo, kad Sovietų politika yra taikos politika, paremta gerbimu teisių, priklausančių kitoms tautoms kituose kraštuose, nepaisant ar tai būtų didelės tautos, ar mažos, kad ji laiko priimtu tarptautinių normų ir kad Sovietų Sąjungos užsienio politika gerbia visas sutartis, kurias Sovietų Sąjunga yra sudariusi su ki-

tomis valstybėmis, Lietuvos ministeris Vašingtone P. Žadeičis yra padaręs vietos įstaiigoms keletą pastabų tiek dėl čia minimos ištraukos, tiek ir dėl viso Malenkovo padaryto Sovietų Vyr. Tarybai Maskvoje kovo 15 d. pranešimo. Lietuvos Ministerio nuomone, toji Malenkovo kalbos ištranka pasako, kaip gal turėtų būti, bet ko nėra daroma pačioje Sov. Sąjungoje. Ją būtų galima pavadinti pirmąja pavasario kregždė, jei netoji kruva sulaužytų sutarčių, kurios barška vėjui papūtus,

prieš Lietuvos valią bei pasi-priešinimą jau reiškė, kad Lietuvos okupacija buvo Sovietų pradėta 1939 m. spalio mėnesį. Tačiau dabar paaikškėjo, kad tiek Sovietų įgulos, tiek lygiai ir pati Tarpusavio Pagalbos Sutartis bei Lietuvos okupacija bei jos 1940 rugpjūčio mėn. 3 d. inkorporavimas Maskvoje tarptautinės teisės požiūriu yra nieko nevertos ir jokiu atveju Lietuvos neįpareigoja, nes kai Maskvoje vyko derybos dėl sudarymo Tarpusavio Pagalbos Pakto, tai pasirodė, kad Sovietai slaptai



Didžiausias J.A.V. Zepelis, kuris karo metu naudojamas povandeninių prieš laivų ieškojimui ir skandinimui.

kaip tie kapuose iškasti kaulai Kremlius yra sulaužęs su Lietuva šias sutartis: 1920 m. liepos 12 d. Taikos Sutartis, Nepuolimo Sutartis, sudarytą 1926 metais, kurios terminas buvo prailgintas iki 1945 m. gruodžio 31 d., Paryžiaus Paktas, daugiau žinomas Kelloggo Briand'o vardu, kuriuo pasirašiusios jį tautų vyriausybės pasizada nekariauti. Agresijai apibūdinti Sutartis, pasirašyta 1933 m. Londone, 1939 m. spalio 10 d. Tarpusavio Pagalbos Sutartis. Šia paskutine sutartimi Sovietai gražino Lietuvai Vilnių, pridėdami dar keletą valsčių į šiaurę ir į pietus nuo Vilniaus. Už gražintą Vilniaus krašto žemes, kurios Lietuvai priklausė pagal Taikos Sutartį jau nuo 1920 m., Sovietai pasiglemžė sau teisę Lietuvoje laikyti raudonąsias įgulas. Įvedimas įgulų

ir savivališkai buvo perleide visą Lietuvą Hitlerio Vokietijai, pasirašydami 1939 m. rugpjūčio 23 d. slaptaį protokolą. Dėl to yra bergždžias dalykas, kad Sovietai kalba ir bando remtis sutartimis bei pasižadėjimais, kuriuos jie yra patys sulaužę. Todėl Sovietų įvykdyta Lietuvos okupacija ir inkorporacija į Sov. Sąjungą neturi nė šešėlio teisėtumo; tai yra tik brutališkos jėgos ir klasos aktas. To vi-so akivaizdoje Lietuvos ministeris Vašingtone nurodė, kad Malenkovo taikos pareiškimas yra ir bus tik propagandos burbulas, kol jis nepadarys kito pareiškimo, pagrįsto Sovietų gera valia, kuris įrodytų laisvojo pasaulio valstybėms, ypač Amerikai, kad tuos jo žodžius seką darbai, kurie iki šiol vis atidėliojami. Tegul Sovietai paskelbtų am-

(Pabaiga iš 2 pusl.)

niuzdys jį ir susendins, tačiau, jeigu niekuomet nesužinos, kas jį ištkio gal būt, mirs pats. Bet jis žinojo ir tai, kad šito žygio jis neišdrįs sulaukyti. Valtis jau buvo vandenyje, kai atsirado tamsoje kažkas šalia jos - tai atėjo motina, ji pasilenkė į savo sūnų, paglostė tamsoje jo veidą ir tyliai pa-prašė: - Sugrįžk. Sugrįžk iš ano kranto. Jie ilgai stovėjo prie jūros, tėvai stovėjo. Lijo, buvo toks vėjas, kuris visai gesino motoro triukšmą, bet senis girdėjo, kaip motina šnibždėjo malda. - Jie ten plaukia du, du pamišėliai, galvoje tėvas ir tamsoje, lietuje jis šluostėsi veidą ir tyliai pasakė: - Kokia garbė žvejui turėti tokį sūnų.

Balys Gražulis

Brydė rugiuose

Pririšęs arklį pūdyme Karelis negrįžo keliu, bet pasuko paraisčiu - rugių pasižiūrėti: bene laikas kirsti. Nors saulė buvo jau gero-kai pakilusį, bet paraistyje tebebuvo pilka prieblanda, ir už keliolikos žingsnių besitiešias rugių laukus, tirštuose rugpiūčio ryto rūkuose, Kareliui atrodė, kaip prieš audrą nurimęs ežeras. Tik arčiau priėjęs pamatė, kaip tankų žilvityną, verpetais susisukusius rugius. Brandžios rugių varpos, lyg maldininkų galvos, lenkėsi saulei, ir, jei nebūtų suklykusios raiste, tarsi kieno pabaidytos, pempės, Karelis, kad kiek, būtų pradėjęs melstis - tokia rimtis, kaip ir laukus, užvaldė sielą, bežiūrint į visas viltis pranešančius rugius. Nuskynęs keletą varpų patrynė jas į delną. Vos palytė tos bėrė jos geltonus, kaip vašką, rasa drėgnus grūdus. Išpustęs akuotus pabandė krimestelėti - grūdai nesiplojo, bet, ir drėgni būdami, sakytė sakė, kad rugiapiūtė pradėti pats laikas - dar kelios dienos ir nukeliami pabirs. Pro rūkų properšą sublizgo saulė. Dabar galima buvo apžvelgti ir visą lauką. Karelis pakėlė galvą ir pasistiepė. Jo

akys sotindamosi klaidžiojo rugių kateromis. Staiga jo žvilgsnis sustojo - per pačią rugių tankmę tiesėsi plati brydė. Karelis priėjo jos pradžią prasidėjusi nuo paraisčio ji nyko lauko viduryje. Net širdį suspaudė: rugiai išlaužyti, suminti, tikras takas. Nejaugi Peludžio arklis buvo pasileidęs. Na, pasigailės Peludis nutvertas, išmoks arklį pririšti! Karelio nuotaika staiga sugedo. Ant širdies gulė kartėlis. Prieš pat rugiapiūtę išbrai-džiojo, nespėdęs nei atsikelti ir kertant painiosius po dalgiu. Akys nekrypo nuo brydės. Bet kas čia? Juk tai ne arklio pėdos! Tikrai batuoto žmogaus. Karelis nusikeikė. Tai brako nierių darbas. Paskutiniaisiais metais jų tiek priviso. Valkio jasi po laukus kiškių ieškoda mi... - Nutvertas antrą kartą per rugius nebebris, - nusprendė Karelis. Pasilenkė žemiau - ir prilipo žvilgsnių prie žemės: tarp gilių vyro batių įspaudų, vos įžiūrimos, pynėsi ir mažos basų kojų įspaudos. - Vyro ir moters... Tai ne brakonierių šliužės... Tolimesnes jo mintis nutraukė sausų šakų raisto pakraštyje traškėjimas ir besikeikiančių vyrų balsai. Atsisuko. Iš

raisto, pro besisklaistantį rūkų, sunkiai brdo trys vyrai: du buvo uniforuoti ir su šauktuvais rankose. Vyrams išbri-dus į pakraštį, Karelis tarp jų pažino valsčiaus vykdomojo komiteto pirmininką Nakutavičių. Kiti du buvo nematyti. - Labas... - murmelėjo Karelis. - Zdrastvujte! Zdrastvujte! - pakėlė rankas prie kepurų nepažįstamieji. - Ką taip anksti veiki parais-tėje? - paklausė Nakutavičius. - Aš? - Kareliui tas klausimas atrodė keistokas. - Aš, tai aš, čia mano rugiai, ir arklys ten ganosi, bet jūs ko po raistus braidote? Medžiojai? - Nusprogtų kur, tokia medžiokle! - keikėsi Nakutavičius. - Tokiame rūke vos viens kito neiššaudėm. Velnią, ne paukštį pagausi. - Taigi, toks rūkas... - pritarė Karelis. - Mes čia klampojame, o Virbalas gal kažki kur. Ne toks kvailys laukti. - Virbalas? - susidomėjo Karelis. - O kas gi kitas. Tai jį medžiojam. Pajuto šėtonas, suspėjo pabėgti. Visus kampus, visą raistą išbraidėm - nėra! - Karelio akys sublizgo. - Kuris Virbalas? - Kuris. Senio mums nereikia: šaulių vadą Jurgį gaudom. - Jurgį? - Karelis nusišy-

nestija politiniams kaliniams, gražintų ištremtuosius ir atpalaiduotų Lietuvą nuo neteisėto inkorporavimo. Nors tai yra panašu į stebuklą, bet tik tokiu būdu šis tarptautinis banditizmas ir tegali būti likviduotas. Brutalios jėgos viešpatavimas turi kada nors baigtis. - Australija. Lietuviai Tasmanijoje. Melburno kolonijos kapelkun. P. Vasaris pastoraciniais reikalais lankė Tasmanijos salos lietuvius. Jų ten yra keli šimtai. / Australijoje pradėta plataus masto akcija Lietuvių Namų Sidnėjuje įsigyti. / Melburne paminėta Dr. Vydūno mirtis. / Verbu sekmadienį Melburne buvo suruošta loterija Vokietijoje pasilikusiems šelpti. Ją ruošė Melburno Soc. Globos Moterų Draugija. Gaušiai suaukota įvairių daiktų, tarp jų dail-

Vaičiūčio ir Simankevičiaus paveikslų. / Melburno lietuvių išraiškos šokių grupė, vadovaujama D. Nasvytytės, lankėsi Adelaidėje ir vietos lietuvių visuomenei suruošė koncertą. - Jungtinės Amerikos Valstijės. Balfo centro dir. P. Minkūnas ryšium su CDUCE kongresu pasakė per Fordhamo un-to radiją kalbą, kurioje išsamiai pavaizdavo, kokios apimties tautžudybė vykdoma Lietuvoje ir kt. Pabaltijo kraštuose. / Filadelfijoje «Ramonės» skyrius paskelbė konkursą jaunimui. Aprašyti skirtos 3 temos iš Lietuvos istorijos ir Nepriklausomybės kovų laiko tarpio: a) Vytauto santykiai su kryžiuočiais b) Kodėl mes švenčiame lapkričio 23-ją ir c) Mano pareigos lietuvių tautai. Rašiniai turi būti įteikti iki gegužės 1 d. - Aha, neveltui pasakyta: nekask kitam duobės, kad pats neįkristum. Taip ir išėjo: tampe mane policija, o dabar patį, gal net surištą tampys; išsiliejo pagieža. - Be pančių neapseitų. - pritarė Nakutavičius; liandies engėjas buvo, ir dabar, buožė, kontrorevoliuciją ruošė. Nesuprasdami pokalbio, karėiviai rusai žvalgėsi aplink. Vieno žvilgsnis užkliuvo brydę. Abudu pamatė pėdas. Šuktelėjo Nakutavičių. Tas skubiai palinko prie žemės. - Tsss... ne garso. Turim žinių, kad ginkluotas. Reikia užklupti netikėtai. Kareiviai nutilo, paėmė šautuvus į rankas, o Nakutavičius išsitraukė pistoletą. Visi rengėsi bristi į rugius. - O kur jus velnias neša, sušuko Karelis lendantiems į rugius karėiviams. - Ar pasiutai, nustok rėkęs... - sušvokštė itužęs Nakutavičius. - Tegut tik pabėgs, tai patį, vietoj jo, nusi-vesiu. Tačiau Karelis šio grasinimo neišsigando, bet pasileido juokais. - Mano rugiuose Virbalas ieško. Gražiausia! Ot tai juokelio... - springo Karelis. Perpykęs Nakutavičius sugrįžo prie Karelio. Ar tu užčiaupsi savo snukį, ar ne? - pakišo pauosėn pistoletą. - Betgi suprask, žmogau,

Pavasario Svajone

Bernardas Brazdžionis

Ten pavasarį grįžta giedodamos gervės,
Ir pakyla į dangų vyturėlio giesmė,
Ir mane ilgesys per sargybas ten pervės,
Ten svajonėj ir aš, pakeleivis, esmi.

Ten pagojy aukštam skleidžias ziedas žibutės,
Melsvas, tartum, linai, ir kuklus, nedrąsus,
Ten, pavasario šokantį vėją pajutęs,
Ima šokt ežere debesėlis šviesus...

Ten - užmerkęs akis - aš matau tartum gyvus
Ir miškus, ir laukus ir sodybas žalias
Pasipuošusias sodais ir krūmais alyvų,
Ir Velykų varpus ir verbų šakeles...

Ten žilvičiai žili meta žirginius žemėn,
Ir galulaukėj kvepia pirmoji vaga,
Ten seselė Nery žlugtui vandenį semia,
Ir sumirga gelmėj dausų žvaigždės degą,

Kaip sodybų gimtų žiburėliai užgesę,
Bet širdy jie neges ir gyvi bus ir švies,
Iš kapų kels tėvų amžių gludinčią dvasią
Ir iš viso pasaulio mus tėviškėn ves.



RIO LIETUVIŲ KATALIKU BENDRUOMENES TIKYBINIAI KULTURINĖ RADIO PROGRAMA Nr. 6.

Transliuota per Radio Vera Cruz PRE2 1953 m. balandžio 16 d. 18 val. 40 m.

Dalyvavo: muzikaliniai vokalinėje dalyje p. Telesforas Mažeika dainuodamas leitmotyvą pradžioje ir pabaigoje «Kur bėga Šešupė» ir p. Stasys Citvaras pagiedodamas «Panis Angelicus» ir padainuodamas «Kur bėgusi samanota»; pranešimus «Pro domo sua» ir kronikos žinias paskaitė kun. Juozas Janilionis; solistams akompaniavo pianu ponias Deuzetti.

PRO DOMO SUA.

Brangūs Broliai ir Seserys! Šio vakaro radio valandėlės pasikalbėjimą užvardijau «pro domo sua». Lietuviškai tariant «savo naminių reikalų». O tas savasai naminis reikalas yra lietuviškai katalikiška veikla, kuri eina L. K. Bendruomenės vardu.

L. K. B. né buvo sukurta prieš pusantų metų tikslu suburti Rio lietuvių bendram tikybiniui kulturiniam bei socialiam labdariniam darbui. Tačiau turime pasisakyti, kad šitas pagrindinis organizuotumo reikalas iki šiolei dar nepasiekė aukštesnio išvystymo laipsnio:

jis beveik tebegludi užomazgos stadijoje. Bet toliau taip būti negali, nes be organizuoto narių susiburimo nėra progresyvaus veikimo. Vienas žmogus, kad ir gabiausias nepajėgs padaryti to, ką gali desimtas, — anot mūsų dainiaus Jakšto: kur du stos višados daugiau padarys». Šitas organizuotumo sustiprinimo reikalas yra pirmasai «savo naminis reikalas» Kviečia me visus: atsiliėpkite, prisidėkite prie bendros organizuotos lietuviškos veiklos.

L. K. B. nės veikimo gairės yra aiškiai nustatytos ir susistemizuotos. Tuo tarpu ryškiau jis yra pasireiškęs per bažnyčią, per radio savaitinę valandėlę ir per kulturinius parengimus salėje Grynai tikybiniams reikalams rūpinti yra padidėjęs kunigų skaičius galime prieiti prie nuolatinių lietuviškų pamaldų sekmadie niais ir galime nugalėti kliūtis del nuolatinio įsitvirtinimo vienoj bažnyčioj. Neabejoju, kad mūsų veiklūs kunigai tai padarys. Tačiau ir čia yra «savasai naminis reikalas»: reikia visiems bendrai šį reikalą remti: dalyvavimu pamaldose, giedojimuose ir Sakramentų priėmimu, o taip pat ir prisidėjimu savo skatiku, pamiršdami seną posakį, kad kunigas gali ir ant akmens sėdėdamas gyventi. Atsiminkite dar, kad turime priešaky Tarptautinį Eukaristinį Kon-

gresą, kuriame teks mums su garbe ir pasididžiuoimu dalyvauti

Antras L. K. B. nės padarytas sistematingo veikimo žingsnis yra savaitinis lietuviškos radio valandėlės pravedimas. Radio Vera Cruz yra su teikusi mums nemokamai 15-20 m. kastrečiadieniais 18 val. 40 m. Gavėnios metu vedėme grynai tikybinių programų, o nuo Velykų pradėjome ir tęsiame tikybiniams kulturinę. Paskaitose bei pašnekėstuose iki šiolei dalyvavo gerb. kan. Zenonas Ignatavičius, kun. Feliksas Jakubauskas ir tos valan-

Ona Sadauskaitė

Šalna

Šalna pakando žalią lapą,
Atėjo vėl dalia karti,
Nušaldė žolę, gėlę trapią,
Atslinko ilgėsysis širdin.

Pageltę lapai tyliai šnera,
Kad buvo vasara graži,
Kad šalnos supo rožių kerą,
Kai buvo dar žiedai visi.

Nutilo juokas, meilės dainos.
Toks pilkas mėlynas dangus.
Kas miela - keičiasi ir maišos
Kitiems pavasariams atbust.

Mažeika, p. Stasys Citvaras ir «Dainavos» choras, akompanimentą sudarė p. Bruno Vizuj ir ponias Deuzetti Šitoj radio srity taip pat turime «savąjį naminį reikalą». Visų pirma lietuviškos programos metu visi lietuvių namų radijai turi būti atidaryti, toliau kas ir kaip tik gali dalyvauti pačioj programoj pasifėilant vedėjui, be to, kiekvienas gali dalyvauti suteikdamas nors ir telefonu žinutę iš lietuvių gyvenimo, reikia taip pat suprasti, nors paties radio stoties transliavimas yra nemokamas, bet yra išlaidų, kaip akompanimentui apmokėti ir dar kitas smulkmenas.

Trečias L. K. B. nės veikimo žingsnis, dar tik pradėtas, tai kultūrinių paskaitų su meniniais pavairinimais ruošimas salėje. B. nės vice-pirmininko inž. p. Jono Abraičio iniciatyva (Pabaiga 6 pusl.)

dėlės vedėjas kun. Juozas Janilionis, muzikaliniai vokalinėje programoje p. Telesforas

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO J. L. Galinskąs Ltda.



BALDŲ SANDĖLIS
AV. DR. GIACAGLINI, 71-C — V. ALPINA.

Nori patogioj, gražioj vietoj, pamary — Praia Grande įsigyti žemės sklypą?

Neuzmirsk apsilankyti Suarão.

Ten yra elektra visose gatvėse įvestas vanduo. Yra viešbutis, restoranas bažnyčia, mokykla. O svarbiausia, kad prie visų šių pagerinimų kaina pusiau mažesne, negu kitų šalia esančių sklypų.

Via Anchieta — nauja autoestrada eina skersai Vila Suarão. Taip pat yra ir geležinkelio stotis. Daugiau informacijų «Mūsų Lietuvos redakcijoje».

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.



AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C — VILA ALPINA

drėjo. Viltis su rasa pakirtėti dinga. Prieš pusryčius eiti net ir neišsimokėjo. Tad nuėjo į trobą pusryčių.

— Tačiau pusryčių dar nebuvo, jauna šeimininkė — dukterė Agutė — tebediegojo kamaroje.

— Ar tu pagedai, vaike, — pradėjo murmėti Karelis, — kirmyti iki šio laiko: žmonės jau po antrą kapą kerta, o mes kada išeisim? Dukterė pakilo.

— Kirsti? Šiandien? Aš negaliu, tėveli, man kažkas negera...

— Še tau, kad nori, negera. Nėra laiko sirgti darbymety, ana paraistėje rugiai jau byrėt pradeda. Šiandien ten būtina reikia nukirsti.

— Paraistėje? — Agutė su virpėjo. — Ne, ne, aš negaliu. Karelis pasikasė pakaušį.

— Ką gi darysi, pagulėk, jei sergi, — eisiu vienas: ką nukirsiu, tas nestovės.

Agutė pradėjo meilintis:

— Tėveli, neik ir tu. Man gėda bus, jei tu vienas kirsi. Rytoj abudu eisim, aš pasveiksiu, tikrai, — ji taip gražiai prašė, kad tėvas galų gale, turėjo nusileisti.

Karelis pats pasimilžo karves, atsigerė pieno, o Agutei neleido nė iš lovos išlipti. Tik

pietų gaminti ji išsiprašė. Pietus valgant tėvas prisiminė:

— Turbūt negirdėjai: Virba lų Jurgį milicija gauda.

— Jurgi? Už ką gi?

Dar klausė: ar maža pridirbo? Patupės, tai žinos, kaip gera kitus gaudyti, — pagiežavo Karelis.

— Aš nesuprantu, tėveli, ir už ką tu ant jo pyksti? Net man sveikintis su juo uždraudė, — tyliai paklausė Agutė.

— Ji nežino už ką. O kas mane įskundė? Kas pražudyt norėjo? Atrado gerą, kad tokių gerų nei sietuve sėjant nedegtų. Bet baigta, visiems tokiems dabar bus atsilyginta. Prisiurbė kraujo. Senai reikėjo naujos valdžios šitiems be dūšiams pamokyti. Būdavo prieš tokį Jurgį nė išsižiot negali, — karščiausiai Karelis.

— Tėveli, bet juk tu pats kaltas buvai, — švelniai pastebėjo Agutė.

— Aš kaltas! Gražiausia. Maža ką girtas paplepi, nei būčiau degęs, nei ką. Jei pasakiau, kad sudeginsiu su dūšia ir su kūnu, tai dar nereikia, kad deginsiu. O jis tuoj policijai O manai, kad bravo rėlį policija būtų radusi, jei ne jis.

— Jis gi šaulių būrio vadovas buvo, prašė padėti ir ėjo. Jei ne jis, tai būtų ir į kalėjimą įkišę. Atprašė Tik įrankius atėmė, — įrodinėjo Agutė.

— O įrankiai, tai nekaifavo? O kas įskundė, jei ne jis? Pavydius paėmė, kad pats tokios negali išsivirti. Žinau aš, viską žinau Tarnybą norėjo gauti, ordeną.

Matydama negalėsianti tėvo įtikinti, Agutė nutilo. Pradėjo kitą kalbą ir Karelis. Daugiau tą dieną apie tai nebesnekėjo.

Vakare Agutė anksti užsitarė kamarėlėje, sakė eisianti gulti, nes turinti karščio. Bet temstant Karelis eidamas pro kamaraitę netyčia pažvelgė pro langą. Tai ką jis pamatė. Jį privertė sustoti — Agutė, apsirengusi išeigine suknete, taisėsi prieš veidrodį plaukus. Matyt rengėsi išeiti. Jis pasilėpė už kertės. Netrukus tyliai atsitarė langas, ir Agutė išlipusi ant galų pirštų leido si pro klojimą. Karelis iš paskos. Išėjęs už klojimo jis pamatė tik tamsų šešėlį tolumoje šmėkščiojant. Paraistėje šešėlis pradingo, bet nukrėstos rastos takas vedė tiesiai į brydę. Priėjęs arčiau ir pakėlęs galvą Karelis net judančius rugius įžiūrėjo. — A. Štai kas rugius išvoliojo, štai iš kur tos ligos. — pagalvojo jis. Tuojuo pasuko į raistą, nusipiove smagią šaką ir tyliai

išlinko į rugius, Dukterė, ne dukterė, jei po rugius su bernais trinasi nepasigailės jos šonu. O ir to išvirkėlio, kas bebūtų, nepaglostys.

Nė lapė nebūtų tyliai prislinkusi už karelių. Ten, kur, regis, ir uodis nosies neįkištų, Karelis pralindo nė rugių nesujudinęs. Priartėjo Nors jaunolių dar nesimatė, bet šnabzdėsysis aiškiai girdėjosi. Kalbėjo Agutė:

— Jurgi, tu turi būtina iš čia pasišalinti. Rytoj tėvas ateis čia rugių kirsti ir ras tave.

— Na ir kas, — atrodė, kad Jurgis kalba valgydamas, — tegu ateina, netaip nuobodu bus.

— Tu nežinai, kaip jis ant tavęs pyksta, — atsiduso Agutė.

— Žinau, puikiai žinau, bet esu įtikinęs, kad jo pyktis ne pasireikš mano išdavimu. Nors jis ir simpatizuoja partijai, bet to nepadarys — juk ir jis lie tuvis. Argi jis nesupranta, kad ir taip mūsų maža yra, kad dėl asmeninių nesusipratimų išdavindami vieni kitus mes tik padėsime greičiau išnaikinti visą tautą, ko bolševikai ir siekia. Žinau, kad daug mūsų siškių to dar nesupranta, bet greit ir jie skaudžiai supras.

Ne, nematau, kad tavo tėvas būtų iš tų trumparegių, nesąmoningai tarnaujančių Lietuvos duobkasiams.

— A, ar jis tai supranta. Jam atrodo, kad tu jam padarei skriaudą ir už ją jis tau mielai atkeršytų. Būtum girdėjęs, ką jis šiandien apie tave kalbėjo. — įtikinėjo Agutė.

— Jis? Nesuprantu. Tai ko jis manęs ryte neišdavė, kuriam galui jis būtų mane išgelbėjęs? — stebėjosi Jurgis.

— Kas? Tėvas tave išgelbėjo? Kada?

— Anksti ryta Nakutavičius su dviem raudonasiais, pėdas kais buvo iki čia atsekęs, jau buvo bebrendęs į rugius, bet tavo tėvas papasakojo

kažką linksmą istorijelę apie iš trintus rugius ir nukreipė juos kitur. Matai, o tu sakai, kad jis mane išduotų, — papasakojo Jurgis.

— Keista, turbūt jis nežinojo, koks tu esi rūgiuose.

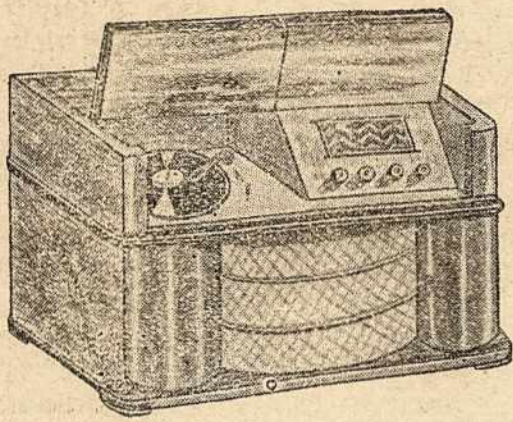
— Na, nežinos. Tai ko taip stengėsi juos nukreipti?

— Ach, aš netikiu, kad jis tai žinodamas darė. Geriau tu eik kar nors. Aš ir valgyt daugiau atnešiau, — maldavo Agutė.

— Kalbėk ką nekalbėjus, o (Pabaiga 6 pusl.)

Sprindys & Cia

PARDUODA



TOBULIAUSIAS RADIO VITROLAS.

balso grynumas, skambumas

Sprindys & Cia — Largo S. Jose 1.

Kaip niekur kitur, prieinamiausiomis kainomis. Parduodama patogiomis sąlygomis ir išsimokėjimui

Rastinės Darbai ir Teisiniai Patarimai

Naturalizacija, inventoriaus surašymas, išieškojimas skolų, persiskyrimai (desquites) nuomininkų išvaymas, kriminalinė ir darbo teisė.

Darbininkams patarimai veltui.

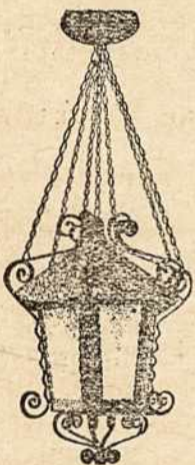
Galima kreiptis šiomis valandomis nuo 10 iki 12 val. ir nuo 16,30 iki 19 val.

Rua Roberto Simonsen, 13 -- 3.º — salas 306 . 310 (Senoji rua do Carmo ir kampas P.ça Clovis Bevilaqua) São Paulo

MEKANIKOS DIRBTUVE

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mastą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.



LEONAS VARNAUSKAS

Telefonas (recados) 3-0707

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina Avenida Zelina N.º 714 — (fundos) Caixa Postal 4118 — São Paulo



RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7.º AND. — SALA 73 TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Foto-Studio "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė padidinti tamsiuose tonuose ir sepia, spalvinimai aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Primami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

Industria e Comercio de Calçados

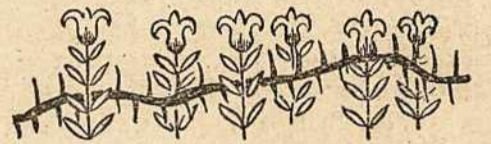


SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims, panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 719 -- São Paulo

Nori, kad «Mūsų Lietuva» būtų lietuviškojo gyvenimo veidrodis?

— Bendradarbiauk joje pranešdamas visas naujienas iš savo apylinkės, miesto ar interjero.



SKAITYK IR PLATINK «MŪSŲ LIETUVA»

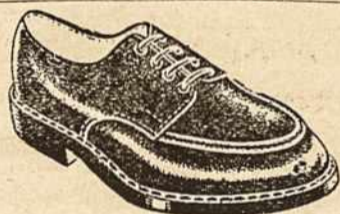
UM RECANTO PARA VOCE nas lindas praias do Jardim RIVIÉRA

JARDIM RIVIÉRA

Santo Amaro apylinkėje - nustabaus grožio gamta sveikas klimatas, tik už 18 km. nuo Praça da Sé, geras kelias, tarp dviejų ežerų. Puiki proga dabar įsigyti žemės sklypą su mažu įnešimu ir ilgalaikiu išsimokėjimu — 100 mėnesių.

Reikalingų informacijų gauti tik pas vienintelį įgaliotinį šias žemes pardavinėti mūsų tautietį Kazį Kmiliauskį, rua Benjamin Constante 23, 1-o andar sala 6. Fone: 34-5914. Šiokiadieniais iki 17 val. Sekamdieniais ir šventėmis 8-9 val. ryto.

Suinteresuotus nuveža ir parveža. Iš Santo Amaro eina autobu. sai Jardim Riviéra. Iš Socorro galima nuplaukti laiveliais.



CASAS SÃO JORGE



APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai, Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

JORGE MATELIONIS

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526 Fone 35-3260

Rua São Caetano, 510 São Paulo

VIENTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra viensbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967 TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S Ã O P A U L O



Pietubiai BRAZILIJOJE

— Balandžio 21 d. suėjo 15 metų kai į São Paulo atvyko Lietuvos konsulas p. Al. Polištaitis. Kadangi São Paulo konsului be savo tiesoginio, konsularinio darbo, reikia rūpintis ir visuomeniniais bei kultūriniais reikalais, stajgiai karui užklupus ir Lietuvą rusams okupavus, nutrūkus ryšiams su Lietuva, darbas buvo labai sunkus. Liet. S-ga Brazilijoje ir mokyklos buvo atsidūrusios sunkiose ekonominėse sąlygose. Buvo nemaža galvosuko ir reikėjo daug darbo reikalus į tinkamas vėžes įstatyti Linkime ir toliau sėkmingo darbo.

DEL «BAISIOJO BIRŽELIO» MINĖJIMO

Lietuvos, Latvijos ir Estijos kolonijų atstovų susirinkime nutarta, kad šiais metais, negaunant reikalingų patalpų, liūdnujų birželio įvykių - masinio Baltijos tautų trėmimo Si biran, minėjimo nebus. Bus tik tai dedama pastangų, kad šis faktas būtų atžymėtas per vietinę brazilų spaudą, radio, televiziją. Šiems darbams atlikti kiekviena kolonija išrenka po kelis atstovus, kurių bus pareiga reikalingą propagandą praveisti. Lietuvių reikalus atstovauti ir bendradarbiauti buvo išrinkti organizacijų pirmininkų susirinkime balandžio mėn. 20 d.: H. Vala vičius, A. Žibas, inž. Z. Bače

(Pabaiga iš 4 pusl.)

aš tavo tėvą laikau doru žmogumi. Bet jei tu taip nori, tai aš pasišalinsiu, juk amžių vis tiek čia neprasėdėsiu. Gaila tik tavęs — ar bepasimatysim kada.

Agutė pradėjo kukčioti norėjo kažką sakyti, užsikirto ir tik po valandėlės pratarė: — Man jau reikia eiti, negaliu užsibūti, dar tėvas apsižiūrės.

Abudu pakilo. Karelis susi-gūžė. Jurgis šnabzdėjo.

— Iki paraištės tavę palydėsiu. Rytoj galit ateiti kirsti, manęs jau neberasit. Trauksiu per sieną. Tik toloka, o ir ke lius, turbūt, saugo. Pažįstamų neturių pasienyje.

Tolimesnių žodžių Karelis negirdėjo. Jaunuoliai atsitolino. Bet ir to, ką jis girdėjo, užteko iš gėdos sukauti. Jį tartum prikėlė prie žemės — vos atsikėlė. Išbrido į kitą parugės pusę ir risčia pasinėšė namo.

Pareidama Agutė tarpuvar-tėje sutiko išvažiuojantį tėvą. Jį nustebo ir išsigando.

— Kur, tėveli, taip vėlai? — Valsčius liepia. Nesirūpink, greit sugrįšių, — ir išvažiavo.

Tačiau sugrįžo tik antrą dieną paryčiais. Agutė pakili si išėjo pasitikti.

— Laimingai perėjo. Per sieną palydėjo Varnelynas, įprašiau, — papasakojo, kaip niekur nieko, lipdams iš vežimo Karelis.

Agutė, kukčiodama iš džiaugsmo, apkabino tėvo kaklą.

* * *

Kai po pusryčių išėjo rugių kirsti, lyg susitarę pasuko į paraištę. Prie brydės nejučiom sustojo. Dauguma rugių jau buvo pakilę, atrode tik lyg kiškio praliuksėta. Abudu pasižiūrėjo į brydę, viens į kitą ir nusišypsojo. O Agutė ir nuraušo.

lis ir St. Remenčius. Taip pat nutarta kviesti talkon kun. A. Arminas ir «M.L.» atsakomasis redaktorius prof. José Ferreira Carrato.

Ar lietuviai atskirai minės birželio įvykius, bus nuspręsta sušauktame organizacijų pirmininkų susirinkime.

ŠAUNIOS VAIŠĖS PAS MATELIONIUS.

Balandžio mėn. 18 d. Juozas ir Liūda Matelioniai, gyventieji Casa Verde, naujų namų pašventinimo ir dukrelės Onutės gimtadienio proga, suruošė puikias vaišes — jaukų, malonų pobuvį, į kurį sukvietė daug svečių. Namų pašventinimo apeigas atliko klebonas kun. P. Ragažinskas. Po to šeimininkas svečius kvietė prie stalo pasistiprinti. Vaišių pradžioje tarė žodį Lietuvos konsulas p. Al. Polištaitis linkėdamas šeimininkams laimingo gyvenimo naujuose namuose ir taip sveikino Oną Matelionytę švenčiančią savo gimtadienį. L.K. Bendruomenės choras solenizantei, kuri irgi yra choristė, su dainavo Ilgiausių Metų ir įteikė atminčiai dovaną.

Po to svečiai skaniai vaišinosi ir linksminosi. Vaišių metu nuolat skambėjo lietuviškos dainos. Ir nejučiomis praslinko keleta valandų geroj nuotaikoj ir maloniai draugystėje.

Matelionių šeima yra susipratusių lietuvių šeima, uoliai dalyvauja organizaciniame gyvenime. Ne tik dirba, bet ne mažai ir pinigų įdėję. Jie yra vieni «M.L.» laikraščio steigėjų.

— Ar bus gauta iš «Quarto Centenario» komiteto S. Paulo jubilėjui paminėti reikalingos patalpos parodai suruošti ne mokamai, paaiškės netolimo ateityje. Tuo reikalu šiomis dienomis kalbėjosi p. konsu-

A. Polištaitis su minėto komiteto pirmu conde Francisco Matarazzo Sobrinho.

— Gegužės mėn. 2 d. Vila Anastacio parapijos bažnyčioj sumainys žiedus Jonas Masys su Brone Brusokaite.

— V. Anastasijos Dr. J. Basanavičiaus vardo lietuvių Mokyklos Rėmėjų Būrelis vėl išjudino savo veiklą. Neuzilgo t. y. gegužės mėn. 16 d. ruošia vakarą su vaidinimu. Vietos jaunimas noriai lanko repetitijas ir žada pasirodyti scenoje su nauja J. Skinkio komedija «Pavogtoji sužadėtinė» Būreliui energingai vadovauja ilgametis jo pirmininkas Petras Žarkauskas, o scenos mėgėjams mok. St. Kubiliūnas.

— Š. m. gegužės mėn. 10 d. 14 val. V. Anastasijos lietuvių kalbos kursų lankytojai, vadovaujami mok. St. Kubiliūno, mokyklos patalpose ruošia Motinos Dienos minėjimą. Programoje numatoma: paskaita, Motinos Dienai pritaikintas vaidinimėlis, deklamacijos, dainos ir t. t. Visą programą išpildys lietuvių kalbos kursantai.

Koresp.

— Balandžio 12 d. 16 val. L.K.B-nės patalpose/ av. Marechal Floriano, 207, įvyko kultūrinė valandėlė, kurios organizatorium buvo B-nės vicepirmininkas inž. Jonas Abraitis. Jis taręs atidarymo žodį, pakvietė gerb. kan. Zenoną Ignatavičių su paskaita kurios turinį sudarė Vatikano istorija, pajavairinta šviesos paveikslais ir pilies Danguolės Strimaitytės padeklamuotomis Maironio eilėmis «Roma». Buvo susirinkęs gražus lietuvių būrys, ypač nemažai vaikučių. Publika pageidavo, kad ir toliau būtų tęsiamos

panašios paskaitėlės su pajavairinimais.

Kan. Ignatavičiui ir inž. Abraičiui priklausio ypatingas lietuviškas ačiū.

— P. Stasys Citvaras, žinomas Rio radio stotyse dainininkas pirmą kartą dainavo lietuviškos valandėlės programoj balandžio 16 d. Pasižadėjo taip pat dažniau pasirodyti prieš lietuvių klausytojus.

Sveikiname p. Citvarą atėjusį mums talkon.

— P. Jonas Adamavičius, po rankos operacijos, jau sveiksta. Duok Dieve jam su stiprėti ir vėl tvirtai stovėti L.K.B-nės priešaky.

(Pabaiga iš 4 pusl.)

vą ir pastangomis praeitą sek madienį ši veikimo sritis pradėta, pakvietus prelegentų kan. Z. Ignatavičių ir p-lę Dan guolę Strimaitytę su deklamacija. Ši, vadinamoji kultūrinė valandėlė, manoma sistematin-gai tęsti ruošiant ją vieną kartą per mėnesį. Ne be to, kad ir čia turime «savąjį» naminį reikalą». Pageidaujama ir laukiama kultūrinė parama: kas stropiu lankymu ir kas aktyviu prisidėjimu prie programos. Materialė pusė taip pat nepamirština: tiesa, turime lengvomis sąlygomis patalpas, bet ne veltui: reikia ir čia skatiko.

DĖKOJA

Visiems dalyvavusiems septintos dienos egzėkvijose - mišiose, balandžio m. 23 d. Vila Zelinoj, už A.†A. Felikso Levanavičiaus vėlę ir pareiškusiems mums nuoširdžios užuojautos skausmo ir liūdesio valandoje, nuoširdžiai dėkojame.

Aniulių šeima

VAKARAS

Š. m. gegužės mėn. 16 d. V. Anastasijos Dr. J. Basanavičiaus vardo lietuvių m-los patalpose, rua Camacam, 625, Mokyklos Rėmėjų Būrelis ruošia linksmą vakarą. Programoje:

«PAVOGTOJI SUŽADĖTINĖ»

Jono Skinkio 1 v. komedija. Vaidins, lietuviškai kolonijai gerai žinomi, V. Anastasijos scenos mėgėjai.

Šokiai ir žaidimai iki 4 val. ryto.

Gros puikus orkestras

Pradžia 20 val. Pelnas skiriamas m-los naudai. Pakvietimus iš anksto galima įsigyti pas MRB-lio narius arba vakaro metu prie įėjimo.

Atsilankydami į šį vakarą paremsite tikrą lietuvišką židinį.

MRB-lio Valdyba

NAUJOS LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS!

Bendruomenės choras platina naujai įdainuotas plokšteles:

- 1) «Jūreivių Maršas» ir «Baltos Gėlės»,
- 2) «Svajonės» — Tango ir «Polka»
- 3) «Malda už Tėvynę» ir «Kur Bėga Šešupė».

Turime ir seniau įdainuotų plokštelių. Plokštelių galima gauti pas visus mūsų choristus pas chorą pirmininką Kaz. Ausenką (V. Zelina, Rua Rio Feio 2), nariams-remėjams pas Petrą Simonį (V. Zelina, Rua Venda Nova 46) ir mieste pas Juozą Karpavičių — siuvykloje, Avenida São João, prieš Paštą.

Choro Valdyba.

Casa Sprindys & Cia.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — V. ZELINA — S. PAULO

VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI
NAUJANYBIŲ

Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, aluminių indų, įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių-fogonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA
ISSIMOKĖJIMU!

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

IRMAOS

ESCRITORIO VILAZELINA

BAUZYS

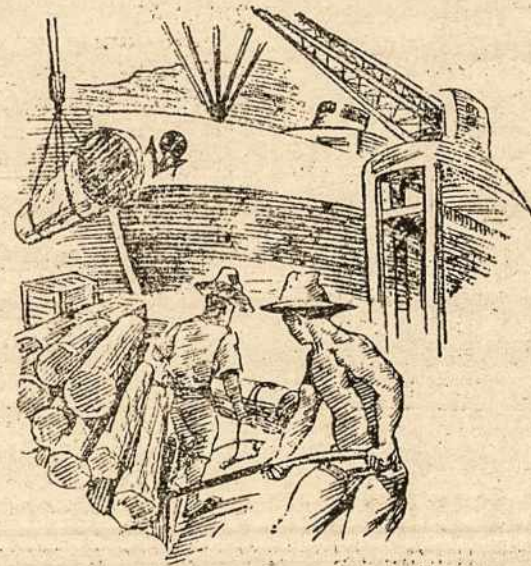
Registrado no C.R.C. sob e n.º 551

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Transferencias de firmas
Contratos na Junta Comercia
Distratos na Junta Comercial
Escritas Fiscais
Escritas Comerciais

Contratos de locação
Cartas de Fiança
Requerimentos
Balancos
Alvarás diversos.
Seguros de Fogo e
Seguros de acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.



Madeiras do Brasil

PERES & PRANAS LTDA.

Importação — Exportação

Raštine: - Av. Churchill, 94 - 11.º and. - sala 1110
Rio de Janeiro - Fones: 52-0229 e 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Cia. Ltda. - Leopoldina - R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende - São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado - Nanuque, Minas